

Herontwikkeling Rotterdam Centraal

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
en de aanvulling daarop**

27 april 2006 / rapportnummer 1165-97

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Herontwikkeling Rotterdam Centraal en de aanvulling daarop

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieueffectrapport
over de Herontwikkeling van Rotterdam Centraal en de aanvulling daarop,

uitgebracht aan het college van burgemeester en wethouders van Rotterdam door de
Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.
Herontwikkeling Rotterdam Centraal,

de secretaris

N.v. Buren

dr. N.W.M. van Buren

de voorzitter

drs. J.G.M. van Rhijn

Utrecht, 27 april 2006

commissie voor de milieueffectrapportage

College van burgemeester en wethouders van
Gemeente Rotterdam
Postbus 6699
3002 AR ROTTERDAM

uw kenmerk

uw brief
10 maart 2006

ons kenmerk
1165-97/vB/eh

onderwerp
Toetsingsadvies over het MER Herinrich-
ting Rotterdam Centraal en de aanvulling
daarop

doorkiesnummer
(030) 234 76 51

Utrecht,
27 april 2006

Geacht College,

Met bovengenoemde brief¹ stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Herinrichting Rotterdam Centraal. Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan. Het MER is op 17 februari 2006 ter inzage gelegd².

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁴, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Indien relevant heeft zij deze inspraakreacties in haar advies verwerkt.

Op grond van de Wet milieubeheer toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER, zoals vastgesteld op 20 september 2001;
- op eventuele onjuistheden;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER.

Het MER is grondig en gedegen geschreven. Elk onderwerp wordt uitvoerig behandeld. De Commissie constateerde dat ten aanzien van het aspect lucht essentiële informatie ontbrak. Ten aanzien van de parkeerprognoses voor auto en fiets ontbrak een onderbouwing. Op 18 april 2006 heeft de Commissie een aanvulling voor deze aspecten ontvangen. Deze aanvulling heeft zij meegenomen in haar advisering. De Commissie is van oordeel dat **de essentiële informatie in het MER en de aanvulling aanwezig** is.

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

⁴ Zie bijlage 4 voor een lijst hiervan.

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

De aanvulling heeft niet ter visie gelegen. Daarom is in dit advies inspraak over de aanvulling niet beschouwd. De Commissie adviseert de aanvulling bij het ontwerpbestemmingsplan ter visie te leggen. Dit advies van de Commissie bevat het oordeel over het MER inclusief de aanvulling.

1. Toetsing aan het Besluit luchtkwaliteit 2005

De Commissie constateert dat in het MER toetsing plaatsvindt aan het Besluit luchtkwaliteit 2001. Daarbij wordt geconstateerd dat alle alternatieven de norm voor de dagwaarde voor fijn stof overschrijden.

Inmiddels vigeert het Besluitluchtkwaliteit 2005. Dit besluit geeft de mogelijkheid van aftrek van zeezout en de mogelijkheid van saldering. Bij mitigerende maatregelen op lokaal en regionaal niveau worden in het MER wel een aantal maatregelen (stadverwarming, aanpak binnenstedelijke knelpunten etc.) genoemd. Echter de effectiviteit van deze maatregelen wordt niet genoemd en onduidelijk is of met deze maatregelen de norm kan worden gehaald. Zo kan de aftrek van zeezout hierbij ook belangrijk zijn.

De Commissie adviseerde in een aanvulling duidelijk te maken wat toetsing aan het Besluit luchtkwaliteit 2005 betekent voor dit project. Daarbij diende meer inzicht te worden gegeven in de effectiviteit van mitigerende/salderende maatregelen.

De aanvulling geeft de essentiële informatie, er is hiermee voldoende inzicht gegeven in de luchtproblematiek.

2. Onderbouwing parkeercapaciteit voor auto en fiets

In het MER wordt inzicht gegeven in de prognoses voor parkeercapaciteit voor auto's en fietsen. Op zich lijken de getallen hiervoor niet onwaarschijnlijk. Een onderbouwing van deze prognoses is in het MER echter niet terug te vinden.

In de aanvulling is een onderbouwing gegeven van de capaciteit van de te bouwen fietsenstallingen. De Commissie adviseert om de reservering voor uitbreiding ook daadwerkelijk planologisch te verzekeren en te evalueren of en wanneer gebruik daarvan nodig zal zijn. De inspraakreactie van de Fietzersbond⁵ geeft aan een grotere toeloop te verwachten.

3. Toekomstvastheid

De Commissie constateert dat het bouwvolume gedurende de gehele procedure sterk is afgenomen en dat het aandeel voor woningbouw laag is te noemen. Zeker in vergelijking tot andere projecten in grote stadscentra in Nederland wordt ingezet op een laag bouwvolume en een beperkt aandeel voor woningbouw. De Commissie sluit niet uit dat in de toekomst mogelijk behoefte kan zijn om dit bouwvolume te vergroten⁶. De Commissie adviseert de huidige funderingen, ankerpunten, watersystemen etc. zodanig in te richten dat een mogelijke vergroting van het bouwvolume in de toekomst niet tot knelpunten kan leiden. Ook de mogelijkheid van faseren en flexibel gebruik van het geplande volume zou een van de opties kunnen zijn. Zolang deze binnen de bandbreedte van het MER blijft. De Commissie constateert dat daarbij een spanningsveld kan optreden met het aspect externe veiligheid.

De Commissie adviseert het maximum in de bandbreedte voor het spanningsveld externe veiligheid en bouwvolume op te zoeken.

4. Leefbaarheid

Uit het MER blijkt dat windhinder bij de ingang van de tunnel en het station voor fietsers en voetgangers een probleem zou kunnen zijn. Uit de inspraakreacties blijkt dat ook de andere onderdelen van leefbaarheid (bouwhinder, schaduwwerking, windhinder rondom

⁵ Zie inspraakreacties nr. 7 en 32 (bijlage 4).

⁶ Zie inspraakreacties nr. 3, 4, 29 en 31 (bijlage 4) die vraagtekens stellen bij de prognoses.

hoge gebouwen etc.) belangrijk zijn voor de insprekers. In het MER worden deze aspecten goed in beeld gebracht.

De Commissie adviseert bij de verdere uitwerking van het plan en de vormgeving van de gebouwen (de beleving van) deze aspecten nadrukkelijk mee te nemen.

5. Cultuurhistorie en archeologie

Uit het MER blijkt dat een nauwkeurig beeld van het vroegere gebruik van het plangebied en de daarmee samenhangende archeologische waarden ontbreekt⁷. Aangegeven wordt dat bij nadere uitwerking van de plannen nader onderzoek naar mogelijk archeologisch erfgoed noodzakelijk is. De Commissie begrijpt dat dit onderzoek niet gemakkelijk is gezien de huidige bebouwde situatie van het gebied. In het voorontwerpbestemmingsplan wordt in art. 12 aangegeven hoe wordt omgegaan met de leemten in kennis.

Het onderzoek dat wel mogelijk is kan echter niet worden beperkt tot het meest milieuvriendelijk alternatief (mma). Archeologisch vooronderzoek dient voor zover mogelijk bij alle alternatieven plaats te vinden. Mogelijke mitigerende maatregelen zouden wel onderdeel kunnen vormen van het mma.

De Commissie constateert dat veel inspraakreacties ingaan op de relatie van de activiteit en de cultuurhistorische betekenis van het Groothandelsgebouw. De Commissie adviseert zorgvuldig om te gaan met de beeldbepalendheid van het Groothandelsgebouw bij de verdere uitwerking van de plannen.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag het besluit en de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

drs. J.G.M. van Rhijn
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Herinrichting Rotterdam Centraal

⁷ Zie inspraakreactie nr. 33, bijlage 4.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Herontwikkeling Rotterdam Centraal en de aanvulling daarop

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 17 februari 2006 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

dS+V
Gemeente Rotterdam
Commissie voor de
milieu-effectrapportage

Ingekomen: 20 FEB 2006
Nummer
dossier 1165-737m76
kopie naar: J.B. v. S. / eh
Commissie voor de Milieueffectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

Bezoekadres: Galvanistraat 15
3029 AD Rotterdam
Postadres: Postbus 6699
3002 AR Rotterdam
Website: www.dsv.rotterdam.nl
E-mail: WA.Egberts@dsv.rotterdam.nl
Fax: 010 - 489 4933
Inlichtingen: W. Egberts
Afdeling: RO/Bestemmingsplannen
Telefoon: 010 - 489 5228
Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 06/898
Aantal bijlagen: 3
Betreft: MER en Wettelijk vooroverleg
voorontwerp bestemmingsplan
"Stationskwartier"
Datum: 17 februari 2006

8x

Geachte mevrouw/heer,

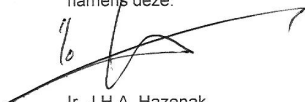
Namens Burgemeester en Wethouders van Rotterdam zend ik u acht exemplaren van het op 19 januari 2006 door de Raad van Rotterdam aanvaardbaar verklaarde Milieueffectrapport Rotterdam Centraal Station en het voorontwerp voor het bestemmingsplan "Stationskwartier", vervat in een plankaart en voorschriften en vergezeld van een toelichting. Tevens stuur ik u een kennisgeving met betrekking tot de terinzagelegging.

Ik stel u hierbij in de gelegenheid te adviseren met betrekking tot het milieueffectrapport en het voorontwerp bestemmingsplan. Ik verzoek u uw reacties in te zenden voor 5 mei 2006 naar RO/bestemmingsplannen Postbus 6699, 3002 AR Rotterdam onder vermelding van "Rotterdam centraal".

Uw reactie inzake het milieueffectrapport dient te worden gericht aan de DCMR Milieudienst Rijnmond, doch te worden gezonden aan B en W door tussenkomst van directeur dS+V, RO/Bestemmingsplannen, Postbus 6699, 3002 AR Rotterdam onder vermelding van "Rotterdam centraal".

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam
namens deze:
H. Goedhart,
algemeen directeur dS+V
namens deze:

Ir. J.H.A. Hazenak
Hoofd Ruimtelijke Ordening

Stedenbouw, Wonen en Verkeer: de dS+V werkt aan een attractief en bereikbaar Rotterdam.

BIJLAGE 2

Kennisgeving van het milieueffectrapport in de Staatscourant d.d. 17 februari 2006

Bekendmaking voorontwerpbestemmingsplan "Stationskwartier" en milieueffectrapport "Centraal Station"

Burgemeester en wethouders van Rotterdam maken bekend dat krachtens de
Inspraakverordening Rotterdam 2005 gelegenheid tot inspraak zal worden geboden over het
voorontwerpbestemmingsplan 'Stationskwartier'

en
dat krachtens de Wet milieubeheer gelegenheid tot inspraak zal worden geboden over het
milieueffectrapport 'Centraal Station'.

De Gemeenteraad van Rotterdam heeft op 19 januari 2006 dit milieueffectrapport (tevens de
strategische milieubeoordeling) aanvaardbaar verklaard.

Toelichting

Het plangebied van het voorontwerpbestemmingsplan 'Stationskwartier' wordt globaal
begrensd door de noordzijde van de spoorlijnen, de Schiekade, het Weena en de
Statentunnel.

Het huidige Centraal Station en het gebied eromheen zijn aan een grondige opknappbeurt toe.
Het station is nu al te krap voor de reizigers. De HSL zal voor steeds meer reizigers zorgen en
over enkele jaren komt daar RandstadRail nog bij. Bovendien is de verwachting dat steeds
meer mensen van de trein gebruik gaan maken en staan er extra tramlijnen op het programma
die ook weer extra reizigers zullen opleveren. Ook elders in het Stationskwartier valt nog het
nodige te verbeteren.

Rotterdam Centraal en daarmee het Stationskwartier zal uitgroeien tot een volwaardig
onderdeel van het centrum en een internationale toplocatie. Langs de sporen is er ruimte voor
woningen, voorzieningen en vooral kantoren. Het hart van het vernieuwde Stationskwartier is
straks dan ook de OV-terminal, die bestaat uit het nieuwe Centraal Station, bus- en
tramhaltes, het nieuwe metrostation van RandstadRail, taxiplaatsen, Kiss & Ride
voorzieningen en een ondergrondse fietsenstalling.

De gevolgen die deze ontwikkelingen kunnen hebben voor het milieu zijn onderzocht in een
milieueffectrapport. Daarbij is het voorgenomen plan vergeleken met alternatieve
mogelijkheden, zoals het niet of anders uitvoeren van het bestemmingsplan.
De uitkomsten van en inspraak op het milieueffectrapport worden bij de besluitvorming over
het bestemmingsplan betrokken.

Procedure

Inspraak op het voorontwerpbestemmingsplan wordt verleend aan ingezetenen van de
gemeente en belanghebbenden bij de voorbereiding van dit plan. Inspraak op het
milieueffectrapport wordt verleend aan een ieder.

Het voorontwerpbestemmingsplan en het milieueffectrapport liggen met ingang van 17 februari
2006 tot en met 31 maart 2006 ter inzage.

Openbare zitting en inspraakavond

Mondelinge zienswijzen ten aanzien van het milieueffectrapport en het
voorontwerpbestemmingsplan kunnen naar voren gebracht worden tijdens een openbare
zitting/inspraakbijeenkomst die op 15 maart 2006 zal worden gehouden en plaatsvindt van
19.00 tot uiterlijk 22.00 uur in het Infracentrum aan het Weena 705 (Groothandelsgebouw). U
wordt verzocht uw komst van te voren te melden via tel nr. 240 3800.

Schriftelijke zienswijzen kunnen worden ingediend van 17 februari tot en met 31 maart 2006.
De opmerkingen over het milieueffectrapport zullen worden doorgezonden naar de DCMR
Milieudienst Rijnmond die de bevoegd gezag-taken namens de Gemeenteraad van Rotterdam
uitvoert.

Stedenbouw, Wonen en Verkeer, de dS+V werkt aan een attractief en bereikbaar Rotterdam

Het eindverslag van de inspraak over het milieueffectrapport en het bestemmingsplan wordt opgenomen in het ontwerpbestemmingsplan, dat te zijner tijd ter inzage wordt gelegd. Tevens wordt het eindverslag toegezonden aan de indieners van de mondelinge en schriftelijke reacties.

Het voorontwerpbestemmingsplan 'Stationskwartier' en het milieueffectrapport liggen gedurende bovengenoemde periode ter inzage bij het **City Informatiecentrum Rotterdam, Coolsingel 197**. De openingstijden zijn: maandag van 13.00 tot 16.30 uur, overige werkdagen van 09.00 tot 16.30 uur (telefonisch is het Informatiecentrum te bereiken via nr. 0800-1545). Desgewenst kunnen de stukken bij het City Informatiecentrum ook op zaterdag van 11.00 tot 17.00 uur worden ingezien.
De stukken liggen tevens ter inzage bij het **Infracentrum, Weena 705** (Groothandelsgebouw). De openingstijden zijn: maandag van 13.00 tot 17.00 uur, overige werkdagen van 10.00 tot 17.00 uur.
De stukken zijn ook te vinden op het internet: www.rotterdamcentraal.nl.

Voor nadere informatie kan men gedurende de termijn van terinzageliggig op werkdagen gedurende de bovenvermelde uren terecht bij het City Informatiecentrum (0800-1545).

Schriftelijk zienswijzen over het milieueffectrapport en over het voorontwerpbestemmingsplan kunt u kenbaar maken aan burgemeester en wethouders, door tussenkomst van de directeur van de dS+V, RO/bestemmingsplannen, Postbus 6699, 3002 AR ROTTERDAM, onder vermelding van "Rotterdam Centraal".

Degene die opmerkingen over het milieueffectrapport indient kan, op grond van het bepaalde in de Wet milieubeheer, verzoeken zijn persoonlijke gegevens niet bekend te maken. Ingevolge wettelijk voorschrift kan een ieder het milieueffectrapport na de formele procedure nog inzien tot het tijdstip waarop het bestemmingsplan onherroepelijk is geworden. De opmerkingen over het milieueffectrapport kunnen volgens artikel 7.20, lid 4 van de Wet milieubeheer slechts betrekking hebben op het niet voldoen van het milieueffectrapport aan de wettelijke regels, mede gelet op de gegeven richtlijnen, dan wel op onjuistheden die het rapport bevat.

Naar aanleiding van de inspraakprocedure zullen burgemeester en wethouders van de gemeente Rotterdam besluiten tot het al dan niet aanpassen van het voorontwerpbestemmingsplan.

Rotterdam, 15 februari 2006,
Burgemeester en wethouders voornoemd,
namens dezen:

H. Goedhart,
algemeen directeur dS+V

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Minister van Verkeer en Waterstaat, minister van VROM, stadsregio Rotterdam, NS en gemeente Rotterdam (coördinator)

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van Rotterdam

Besluit: wijziging van het bestemmingsplan

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: m.e.r. beoordelingsplichtig D 11.2, gekozen om meteen m.e.r.-procedure te starten, tevens SMB-procedure

Activiteit: Het station moet worden getransformeerd tot een hoogwaardig mobiliteitsknooppunt, waarin onder meer de Hoge Snelheids Lijn (HSL) een herkenbare plaats moet krijgen. In het aangrenzend gebied wordt een ruimtelijk programma gerealiseerd bestaande uit nieuwe kantoren, woningen en voorzieningen.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 4 april 2001

richtlijnenadvies uitgebracht: 12 juli 2001

richtlijnen vastgesteld: 20 september 2001

kennisgeving MER: 17 februari 2006

toetsingsadvies uitgebracht: 27 april 2006

Bijzonderheden: In eerste instantie was in het MER niet getoetst aan het Besluit luchtkwaliteit 2005. In een aanvulling is deze informatie wel verschaft. De Commissie geeft nog aanbevelingen ten aanzien van de parkeer capaciteit, toekomstvastheid, leefbaarheid, cultuurhistorie en archeologie.

Samenstelling van de werkgroep:

dr.ir. J.J.T.M. Geerards (voorzitter rl)

ir. G.J. Hellinga

ir. J.E.M. Lax

prof.dr.ir. F.M. Maas

drs. J.G.M. van Rhijn (voorzitter ts)

Secretaris van de werkgroep: dr. N.W.M. van Buren.

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20060331	Groot Handelsgebouwen NV	Rotterdam	20060413
2.	20060331	TNT Real Estate	Den Haag	20060413
3.	20060331	Maeyveld BV	Amsterdam	20060413
4.	20060331	Rodamco Europe	Amsterdam	20060413
5.	20060330	Engels Grandcafé-restaurant-zalen	Rotterdam	20060413
6.	20060313	BV Beheermaatschappij A.H. de Groot & Zonen C.V.	Rotterdam	20060413
7.	20060329	Fietzersbond afd. Rotterdam	Barendrecht	20060413
8.	20060329	Mevr. van Merode	Rotterdam	20060413
9.	20060329	P.A. van Zijl	Rotterdam	20060413
10.	20060327	J.M. Houwing	Rotterdam	20060413
11.	20060329	H. de Boer	Rotterdam	20060413
12.	20060323	J.P.L. Flippo en G.H. Mioch	Rotterdam	20060413
13.	20060327	J. Hoekemeijer	Rotterdam	20060413
14.	20060329	J. en L. van Dijk	Rotterdam	20060413
15.	20060323	J. de Blok	Rotterdam	20060413
16.	20060323	M.W.D. Bracke	Rotterdam	20060413
17.	20060323	R.G. Martens	Rotterdam	20060413
18.	20060323	C.F. de Kok	Rotterdam	20060413
19.	20060323	W. Feenstra	Rotterdam	20060413
20.	20060323	P. Philips	Rotterdam	20060413
21.	20060323	D. Risse en L. van Dongen	Rotterdam	20060413
22.	20060323	W. Gorl	Rotterdam	20060413
23.	20060323	L.B. Huizing	Rotterdam	20060413
24.	20060323	F.W.L. Mylius	Rotterdam	20060413
25.	20060323	T. Joele	Rotterdam	20060413
26.	20060328	M.H. Teunissen	Rotterdam	20060413
27.	20060323	A.P.H. Nouwens	Rotterdam	20060413
28.	20060331	LSI Project Investment NV	Rotterdam	20060413
29.	20060331	Maeyveld BV	Amsterdam	20060413
30.	20060331	TNT Real Estate	Den Haag	20060413
31.	20060331	Rodamco Europe	Amsterdam	20060413
32.	20060329	Fietzersbond afd. Rotterdam	Barendrecht	20060413
33.	20060323	Rijksdienst voor het Oudheidkun- dig Bodemonderzoek	Amersfoort	20060413
		Verslag hoorzitting 15 maart 2006	Rotterdam	

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Herontwikkeling Rotterdam Centraal en de aanvulling daarop**

Het station moet worden getransformeerd tot een hoogwaardig mobiliteitsknooppunt, waarin onder meer de Hoge Snelheids Lijn (HSL) een herkenbare plaats moet krijgen. In het aangrenzend gebied wordt een ruimtelijk programma gerealiseerd bestaande uit nieuwe kantoren, woningen en voorzieningen.

ISBN 90-421-1758-3